

## Comité Westelijke Grachtengordel

e.o. p/a Leliegracht 38 | 1015 DH Amsterdam

[info@westelijkegrachtengordel.nl](mailto:info@westelijkegrachtengordel.nl)

[www.westelijkegrachtengordel.nl](http://www.westelijkegrachtengordel.nl)

**Werkgroep Beeld Bepalende Bomen (BBB)**

Gemeente Amsterdam  
t.a.v. Juridisch Bureau  
Postbus 483  
1000 AL Amsterdam

Amsterdam, 15 februari 2022

Betreft: **bezwaarschrift besluit, dd 10 november 2021, herinrichting Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord VN2021-025627, inclusief de kapvergunning van 38 bomen op de NZ Voorburgwal Noord, OLO nr 6333331 en het verplanten van 10 bomen.**

Geachte heer/mevrouw,

Het bestuur van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. maakt namens de werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen en de omwonenden van de NZ Voorbrugwal Noord bezwaar tegen het besluit VN2021-025627, dd. 10 november 2021 (Vaststellen van het uitvoerings- en kredietbesluit voor de volledige herinrichting van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord), inclusief de kapvergunning van 38 bomen.

Het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. is een informele vereniging van bewoners in het gebied gelijk aan Buurt 6 en 7 van het Wijkcentrum d' Oude Stadt. De doelstelling is het woon- en leefmilieu te bewaken en in brede zin te bevorderen; bevordering van de balans in het gebruik en de kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, sociale samenhang en participatie, en milieu.

De Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. spant zich in voor het behoud van belangrijke bomen. Deze bomen worden op verschillende plekken bedreigd met kap, onder meer door vernieuwing van kades of herinrichting van straten.

Wij schreven reeds een zienswijze dd 19 oktober 2021 en dienden Pro forma bezwaar in op 21 december 2021, zie bijlagen.

Onze argumenten luiden:

### **Argument 1 Strijdigheid met Beschermd Stadsgezicht, historische opbouw van de Nieuwe Zijds Voorburgwal en bufferzone Wereld Erfgoed (UNESCO World Heritage):**

Het herinrichtingsplan wijkt af van de historische uitstraling van de Nieuwe Zijds Voorburgwal. De Nieuwe Zijds Voorburgwal valt onder **Beschermd Stadsgezicht** en binnen de **buffer** van het gebied, dat op de lijst van **Wereld Erfgoed** (UNESCO World Heritage) staat. Met de huidige herontwerpplannen voor dit gebied, wordt de historische structuur aangetast. Op de Nieuwe Zijds Voorburgwal, als gedempte

gracht, dienen de twee bestaande bomenrijen langs het trottoir (die immers de oorspronkelijke gracht volgt) aan weerszijden behouden blijven, om de historische structuur van de straat intact te laten. Op 22 oktober 2021 schreef de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) aan het College van B & W en de Gemeenteraad, wijzend op de noodzaak "dat de gemeente ook bij herinrichtingen rekening moet houden met de beschermde status van de binnenstad, zoals monumenteneigenaren dat ook moeten doen wanneer zij hun huis willen verbouwen", zie bijlage. Wij ondersteunen de verwoorde argumenten en opvattingen van de VVAB en verzoeken deze in overweging mee te nemen.

### **Argument 2 Strijdigheid met het klimaatadaptatie akkoord:**

Wij maken bezwaar tegen het kappen van 38 bomen (plantjaar 1960/85) en het verplanten van 10 bomen. Bomen zijn van aanzienlijk belang voor de leefbaarheid voor de bewoners van de binnenstad. Bomen zorgen voor CO2 opslag, afvang van fijnstof, frisse lucht, wateropvang, koelte en voorkomen hittestress. In de binnenstad is het met mooi weer 8-10 graden hoger dan in omliggende stadsdelen. Een brede straat, als de Nieuwe Zijds Voorburgwal, van steen en asfalt wordt heel heet en houdt de hitte veel te lang vast.

De herinrichting Nieuwe Zijds Voorburgwal biedt juist een gelegenheid de verstening van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord te verminderen door aanplant van extra bomen en groenvoorzieningen.

In augustus 2021 hebben wij met een bomenspecialist van de gemeente op de locatie rondgelopen en de ins en outs van het conceptontwerp van de beoogde herinrichting Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord besproken. Tijdens die wandeling hebben wij hem (op de man af) gevraagd of de bomen niet behouden konden worden, en zo nodig, verplaatst konden worden naar een plek, die past in de herinrichting van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord. Zijn antwoord was: "Ja zeker, dat was wel degelijk mogelijk bij een andere planning van de gemeente". Wij legden dit voor aan een externe bomenspecialist. Deze externe bomenspecialist is van mening dat gezien de tijdsplanning van de gemeente ruimschoots de tijd is casu quo was om met groeiplaatsverbetering de boomkluiten gezond te maken.

Op 22 oktober 2021, hebben wij met deze genoemde punten een Raadsadres gestuurd met het verzoek om een herinrichtingsplan voor de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord, waarin de bomen behouden blijven, zie bijlage.

We zijn van mening dat kappen van zoveel gezonde, levensvatbare bomen **in strijd is met het Klimaatadaptatie Akkoord**, dat hert college heeft ondertekend, immers de gemeente heeft de plicht te verduurzamen en een groene stad te creëren voor haar bewoners.

Daarnaast levert behoud van de bomen voor de gemeente ook een economisch voordeel op, immers dure aanplant is niet nodig wegens geringe beschikbaarheid. Wij hebben dit Raadsadres dd 21 september 2021 aan de raad toegezonden.

**Argument 3 Het ontbreken van het advies van de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden.** De meeste bomen op de Nieuwe Zijds Voorburgwal zijn in de jaren 1980/1985 geplant, een paar bomen zijn van plantjaar 1960 en 1970. Daar zitten zogenaamde "parels" tussen, volgens de boomdeskundigen van de gemeente.

Iepen kunnen in Amsterdam meer dan 100 jaar oud worden. Aan deze bomen wordt nu 10 jaar gegeven, terwijl zij praktisch nog meer 40 jaar hebben te gaan en dus meer 40 jaar kunnen bijdragen aan een positief leefklimaat van de binnenstad. Maar ook bij 10 jaar levensduur is dit onzes inziens geen reden om over te gaan tot het kappen van gezonde bomen.

Op de kaart van de kabels en buizen is te zien, dat de te vernieuwen leiding niet tot nauwelijks door de bomen gestoord wordt.

Voor een vergelijkbare situatie op de Rozengracht is besloten de bomen te laten staan. Daar zal per boom in het bijzijn van bomenspecialisten bekeken worden of vanwege de leidingen kap onoverkomelijk is en welke bomen behouden blijven. Daarbij wordt ook een externe bomenspecialist betrokken. Op de Nieuwe Zijds Voorburgwal gaat het volgens de kaart slechts om één leiding dus het kappen van bomen en/of het verplanten van bomen heeft geen enkele noodzaak qua infrastructuur.

Het verplanten van de bomen is schone schijn, want daarmee zijn de bomen ook weg van de Nieuwe Zijds Voorburgwal. De verplantbare bomen zouden toch voor de herinrichting gebruikt kunnen worden of in de buurt. Het aangeven door de gemeente dat bomen verplant worden is misleidend, bewoners denken dan dat de bomen op dezelfde locatie blijven, echter niets is minder waar. Verplante bomen eindigen in Amsterdam Zuid Oost.

**Argument 4: Het gebrek aan bomen van een behoorlijk formaat in combinatie met een zeer grote achterstand bij vervanging van bomen** is groot te noemen. De gemeente heeft een grote achterstand in herplant van bomen. Alleen al op de Keizersgracht tweede rak (gelegen op 300 meter afstand van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord) en Herengracht eerste rak (gelegen op 200 meter afstand van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord) wachten bewoners al jaren op de herplant van meer dan 15 bomen. Wij hebben diverse gesprekken hierover gehad met de heer Jasper Schulp van de gemeente.

Alleen al de enorme achterstand van jaren is een reden om zuinig te zijn op de bestaande bomen en om deze bomen te laten staan vanwege schaduwwerking voor de bewoners, de opname van CO<sub>2</sub>, waterberging en tegengaan van hittestress, zeker zolang er geen vervanging op voorraad is bij kwekers. De bomen staan op de stoep niet in de weg, terwijl er aan de trambaan gewerkt wordt. Daarbij is het grotere aantal (63) te planten bomen met omvang ca 25-30 cm niet een gelijkwaardige vervanging van het aantal te kappen bomen met grote kruinen en stammen van ca. 125 -165 cm omvang. Volwaardige vervanging is sowieso niet mogelijk door de leeftijd van de bomen.

De te planten bomen hebben ruim 30 jaar nodig hebben om tot volledige wasdom te komen en geplaatst langs de trambaan zullen zij volgens het advies van de Centrale Verkeers Commissie regelmatig gesnoeid moeten worden en dus nooit de omvang bereiken van de bestaande bomen.

**Argument 5: Gebrek aan (bewoners)participatie:** De regels van bewonersparticipatie zijn niet tot onvoldoende nageleefd. Met de bewoners is onvoldoende overleg geweest. Dit kwam mede door de bijzondere omstandigheden van de afgelopen twee jaar ten gevolge van de Corona pandemie. Dit neemt echter niet de verantwoordelijkheid van de gemeente weg om het nodige overleg met de bewoners te voeren, zeker als het gaat om een project met een belangrijk en langdurig effect op de buurt. Zo ontbraken de tekeningen van de huidige situatie en de situatie van de herinrichting bij de informatieavonden.

De geleverde afbeelding van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord schetst de mogelijke situatie over circa 30 jaar. De informatieavonden gaven geen ruimte voor discussie; de plannen lagen al vast. Dat ontmoedigde de bewoners tot deelname en las gevolg op de volgende avond een lage opkomst. Tijdens de laatste informatieavond dd. 2 november 2021 werd het discussiestuk de parkeer vrije hoofdgracht ook voorgelegd, waardoor het gesprek over de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord ondersneuwde. De laatste informatieronde (15 december 2021) vond zelfs plaats na het besluit door de raad op 10 november 2021. Waarom een participatieavond organiseren als de formele besluitvorming als heeft plaatsgevonden?

Nogmaals: voor de leefbaarheid van de bewoners van de binnenstad heeft de aanwezigheid van bomen **een aanzienlijk belang**.

Kortom, onze bezwaren tegen de kap van 38 bomen en verplaatsing van 10 bomen zijn:

- 1. Strijdigheid met Beschermd Stadsgezicht, historische opbouw van de Nieuwe Zijds Voorburgwal en bufferzone Wereld Erfgoed (UNESCO World Heritage);**
- 2. Strijdigheid met het klimaatadaptatie akkoord;**
- 3. Het ontbreken van het advies van de Commissie Beschermdwaardige Houtopstanden;**
- 4. Het gebrek aan bomen van een behoorlijk formaat in combinatie met een zeer grote achterstand bij vervanging van bomen;**
- 5. Gebrek aan (bewoners)participatie;**

Wij behouden ons het recht voor op een later tijdstip met aanvullende argumenten te komen.

Met vriendelijke groeten,  
namens het bestuur van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o.

Bijlagen:

- Proforma Bezwaar dd 21 december 2021
- Raadadres dd 21 september 2021
- Zienswijze dd 19 oktober 2021
- Zienswijze VVAB dd 22 oktober 2021
- Raadsadres dd 22 oktober 2021
-